

KETEG online 14. hírlevél

A BŰN STRUKTÚRÁI

Merem állítani, hogy keresztény vállalkozóként ez az egyik legnagyobb kihívás, amivel szembesülhetünk! Jól dönteni, jól tenni, a jóhoz ragaszkodni a bevett, intézményesült, kikerülhetetlennek tűnő, ezzel együtt hamis és etikailag helytelen szokások, szabályok között! Mindeközben nem kerülni hátrányba; nem ráfizetéssel zárni a széles körben értelmezett gazdasági tevékenységeinket. Nem érezni magunkat oktondinak, balgának...

Ráadásul azok az idők már rég elmúltak, amikor külön lehetett válni, kis szigetként elbarikádozhatta magát a vállalkozás a saját kis piacával a többiektől, a rendszertől, a világtól. Amit Shyamalan „A falu” című mozifilmében megálmodott, valóban tetszetős-nosztalgikus, még logikusnak is tűnik, csak éppen nem kivitelezhető. Nem reális.

Az információ száguld, nemhogy csupán gyorsan, hanem töménytelen mennyiségben, gyakran még ingyen is. A kapcsolatok hálója sűrűn szövött. Ami korábban a regényírók kalandos fantáziáját mozgatta meg, mára hétköznapi eseménnyé alakult: akár 24 órán belül eljuthatunk a Föld bármely pontjára (na jó, a Föld 95%-ra ☺). A világ, az élet globális, számtalan rendszer részeként, szervesen benne élünk.

Így vall erről a kihívásról dr. Somody Imre ismert, mára hívó üzletember, aki hosszú ideig szerepelt a leggazdagabb magyarok toplistáján: „Miképpen lehet úgy üzletet kötni, hogy az Istennek tetsző legyen? Igen, ez sok dilemmát okozott. A rendszerváltáskor boldogan üdvözöltem a demokráciát – de azt látom, nálunk nem működik: a hatalom arra használja, amire akarja. Az üzleti szférában nincsenek szabályok. Rágódtam azon, hogy ha én ezentúl mindent szabályosan csinállok majd, bezárhatom a Centrál kávéházat?! Vagy a haszon érdekében tudatosan bűnözzek?! Tele a világ farizeusokkal – legyek én is megalkuvó?! Nagyon komoly kihívás a mai világban egy keresztyénnek, hogy ne kezdjen el kettős életet élni és meg hasonlítani.”

Szent II. János Pál pápa 1987-ben kiadott enciklikájában, a *Sollicitudo Rei Socialis*-ban lebbenti föl először a fátylat a bűn struktúráiról. Olyan gazdasági – politikai mechanizmusok ezek, amelyek sziklaszilárdnak tűnnek, kikerülhetetlennek látszanak, ugyanakkor embertelenek: nem szolgálják minden ember és az egész ember javát. A közjó ellenségei, az emberi méltóságot bomlasztják. A strukturális bűn folyamataiban az emberekről már csak mint tárgyakról, eszközökről beszélhetünk. Alapja az erkölcsi rossz, a személyes etikátlan döntés és cselekvés, amely megsokasodva struktúrához, mechanizmushoz, intézményhez vezet.

„Beszélhetünk túlzott *egoizmusról*, *rövidlátásról*, utalhatunk *téves politikai döntésekre* és *meggondolatlan gazdasági intézkedésekre*. Valamennyinek van valamilyen etikai zöngéje jogosan beszélünk *a bűn struktúráiról*, amelyek a személyes bűnben gyökereznek, és ezért

mindig a személyek konkrét tetteihez kapcsolódnak, akik ezeket létrehozzák, megerősítik és felszámolásukat megnehezítik. Így megerősödve terjednek, és további bűnök forrásaivá lesznek az ember magatartását befolyásolva.” *Sollicitudo Rei Socialis* 36. pont

Nehéz, nagyon-nagyon nehéz ilyen bűnös struktúrákban élni, dolgozni, alkotni. Egyedül egy rendszerben, rendszer ellen? Csak a döglött hal úszik az árral, igen, na de széllel szemben... S hogy választ is találjunk, íme néhány gondolat:

„Mindenekelőtt a kölcsönös függőségről szó van, amelyet a mai világban a kapcsolatok meghatározó rendszerének fogadnak el minden területen: a gazdasági életben, a kultúrában, a politikában ... a megfelelő válasz a **szolidaritás** mint erkölcsi és társadalmi magatartás, mint erény. Ez nem holmi szájalom és bizonytalan irgalmasság vagy felületes részvétel annyi szenvedő ember iránt, hanem ellenkezőleg: eltökélt akarat a közjó szolgálatára, állandó gondoskodás róla, azaz mindenkiről külön-külön és összességében, mert mindnyájan felelősek vagyunk egymásért.” *Sollicitudo Rei Socialis* 38. pont

Ferenc pápát idézve pedig: „a bátorságot megfojtó egyik legsúlyosabb kísértés a vereségérzés, mely elégedetlen pesszimistákká és sötét arcú kiábrándultakká alakít át bennünket. Senki nem vállalkozhat csatára, ha nem bízik teljesen a győzelemben. Aki bizalom nélkül indul neki, már előre elvesztette a csata felét ... Jóllehet törekenységünk fájdalmas tudatával kell előrehaladnunk, nem szabad feladnunk, mert ... Elég neked az én kegyelmem (2Kor 12,9)” *Evangelii Gaudium* 85. pont

KÉRME-KETEG együttműködés keretében

Sominé Nagy Ditta

Keteg Műhely– Keresztény Társadalmi Elvek a Gazdaságban

<http://www.keteg.hu/>

forrás: http://www.szabadsfold.hu/aktualis/ez_hit_nem_uzlet_somody_imre

http://www.port.hu/a_falu_the_village/pls/w/films.film_page?i_film_id=64827

Az üzleti vezető hivatása – gondolatok, 17. oldal 1-2. pont

<http://uj.katolikus.hu/konyvtar.php?h=93#SR36> *SOLLICITUDO REI SOCIALIS II. János Pál pápa enciklikája*

<http://uj.katolikus.hu/konyvtar.php?h=451#EG084> *Evangelii Gaudium Ferenc pápa Az evangélium öröme kezdetű apostoli buzditása*